

TORAH OHR • PARSHAS MIKEITZ • MAAMAR 8

רני ושמחי בת ציון כי הנני בא

« Chante et réjouis-toi, fille
de Sion, car voici, Je viens »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/8/

1 רני ושמחי בת ציון כי הנני בא. להבין ענין רני ושמחי וגם מה ענין זה להפטורת חנוכה שמתחילין ברני ושמחי וגוי והיה להתחיל מן ראיתי והנה מנורת זהב וגוי שבסוף הפרשה.

«Chante et réjouis-toi, fille de Sion, car voici que Je viens.» [Il nous faut] comprendre le sens de «Chante et réjouis-toi». Et aussi, quel rapport cela a-t-il avec la Haftara de 'Hanouka, qui commence par «Chante et réjouis-toi», etc.? Elle aurait dû commencer par «J'ai vu, et voici un candélabre d'or», etc., qui se trouve à la fin du passage.

2 והענין הוא דכתיב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. ואיתא כזהר שמחה בצפרא ורננה ברמשא. וצריך להבין מהו צפרא ומהו רמשא מהו שמחה ומהו רננה.

L'explication est la suivante. Il est écrit : «Servez D.ieu avec joie ; venez devant Lui avec des chants (renana).» Le Zohar enseigne : «La joie le matin (tsafra), et les chants le soir (ramcha).» Il faut comprendre ce que sont le «matin» et le «soir», la «joie» et les «chants».

ויוכן בהקדים כי מודעת זאת שעבודת המלאכים היא רנה וזמרה בשירות ותשבחות כנודע מענין פרק שירה שכל הברואים אומרים שירה.

On le comprendra en rappelant d'abord ce qui est bien connu : le service des anges consiste en chants et mélodies (rina vé-zimra), accompagnés de louanges et de cantiques, comme on le sait à propos de Perek Chira, où il est enseigné que toutes les créatures chantent.

3 וכן המלאכים שבכל עולם עד רום המעלות כולם אומרים שירות ותשבחות ברנה וזמרה. וענין רנה זו היא גילוי עוצם תשוקתם להיות נכספה

De même, les anges de chaque monde, jusqu'aux degrés les plus élevés, chantent tous des cantiques et des louanges, dans le chant et la mélodie. Ce chant révèle l'intensité de leur aspiration, d'être dans l'état de «désir ardent»,

וגם כלתה נפשם לדבקה בו ית' ולהתכלל באור א"ס ב"ה ותמיד כל ימיהם עומדים בתשוקה זו בלי הפסק מחמת שאין להם אהבה ותשוקה אחרת וגם אין להם עבודה אחרת

«et même languit» leur âme, pour s'attacher à Lui, qu'Il soit béni, et être absorbée dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Toujours, durant tous leurs jours, ils demeurent dans cette aspiration, sans interruption, car ils n'ont pas d'autre amour ni d'autre aspiration, et n'ont pas non plus d'autre service,

כמו תומ"צ שהם בחינת המשכה מלמעלה למטה רק עבודתם היא השתוקקות נפשם ממטה למעלה ותשוקה זו היא ברנה וזמרה כנודע מענין הניגון שהוא ענין התפעלות הלב

tels que la Torah et les mitsvot, qui relèvent d'un influx du haut vers le bas. Leur service consiste plutôt dans l'aspiration de leur âme du bas vers le haut. Cette aspiration s'exprime dans le chant et la mélodie, comme on le sait au sujet de la mélodie (nigoun), qui est une expression de l'émotion du cœur,

(כי יש ניגון של שמחה ויש של מרירות כו') והנה זו היא בחי' חיצונית כנודע

(car il y a une mélodie de joie et une mélodie d'amertume, etc.). Or, cela relève de la dimension extérieure ('hitsoniyout), comme on le sait,

ע"ד משל מי שהוא עומד בפנים בבית המלך מה לו להגיד ולספר בשבחו רק כשיצא לחוץ ידבר ויספר בשבחו להפליא ולהגדיל גודל עוצם שבח המלך כמה הוא גדול ומתפעל כו'

à titre d'analogie : celui qui se tient à l'intérieur, dans la maison du roi, quel besoin a-t-il de dire et de raconter ses louanges ? Ce n'est qu'une fois sorti qu'il parlera et racontera ses louanges, pour exalter et magnifier l'immensité de la grandeur du roi, combien il est grand ; et il en est ému, etc.

והוא ענין מ"ש וצדקתך ירננו שהרנה היא בבחי' צדקתך כי צדק היא מלכותא קדישא (מאזני צדק פי' שיש בחינת מאזנים ששוקלים בחינת עומ"ש שנמשך לכל חד וחד לפום שיעורא דיליה)

Et c'est le sens de ce qui est écrit : «et ils chanteront Ta justice» : le chant relève de «Ta justice», car le tsédèk (justice) est la sainte Mal'hout (souveraineté). («Les balances de justice» signifie qu'il existe des balances qui évaluent la mesure du joug de la royauté céleste qui est attribuée à chacun selon sa propre mesure.)

וכתיב צדק מלאה ימינך כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב שאין ערך לבורא עם נברא להיות הנבראים מקבלים חיות מן הבורא ית' אלא ע"י בחינת מלוכה שלפי שהוא ית' מלך עליהם הם חיים וקיימים.

Et il est écrit : «Ta droite est pleine de justice» ; car il est écrit : «Ta royauté est la royauté de tous les mondes.» En effet, le Créateur n'a aucun rapport avec un être créé ; les créatures ne peuvent donc recevoir de force vitale du Créateur, qu'Il soit béni, si ce n'est par le niveau de la royauté : parce qu'Il est leur Roi, qu'Il soit béni, elles vivent et existent.

4 וזהו מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור עולמים הם בחינת מקום ודור דור הוא בחי' זמן הכל נמשך מבחי' מלכותך שהרי הזמן והמקום הם נבראים ומחודשים מאין ליש.

Et c'est [le sens de] «Ta royauté est la royauté de tous les mondes, et Ta domination s'étend à chaque génération»: les «mondes» désignent l'aspect de l'espace, et «chaque génération», l'aspect du temps; tout provient de l'aspect de «Ta royauté». En effet, le temps et l'espace sont des créatures, créées et amenées à l'existence à partir du néant.

שקודם בריאת העולם לא היה בחי' זמן ומקום כלל ולא היו יכולים להיות נבראים שהם בעלי גבול בבחי' זמן ומקום

Car, avant la création du monde, il n'existait absolument aucun aspect de temps ni d'espace; et des êtres créés, limités par le temps et l'espace, n'auraient pu être créés,

אלא ע"י בחי' מלכותו ית' שבה שייך בחי' זמן מלך מלך ימלוך כו' משא"כ באוא"ס ב"ה עצמו שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'.

si ce n'est par l'aspect de Sa royauté, béni soit-Il, auquel se rattache l'aspect du temps: «Il règne, Il a régné, Il régnera», etc. Il n'en va pas ainsi de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, elle-même, car tel est Son nom, tel est-Il: Il n'a pas de fin (sof), etc.

5 ולפי שהחיות נמשך מבחי' מלכותו ית' היא בחי' צדק לכך מלאה ימינך בחי' ימין וחסד

Et puisque la force vitale est attirée du niveau de Sa souveraineté, qu'Il soit béni, qui est le niveau de la justice (tsedek), il est donc dit: «Ta droite est pleine» — le niveau de la droite et du 'Hessed (bonté),

כמאמר מכלכל חיים בחסד וכתוב ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחווים פי' כי לפי שאתה מחיה את כולם לך צבא השמים לך משתחווים בבחי' בטול והתכללות.

comme il est dit: «Il soutient les vivants avec bonté»; et il est écrit: «Et Tu donnes la vie à tous, et l'armée des cieux se prosterne devant Toi.» Cela signifie que, parce que Tu donnes la vie à tous, «l'armée des cieux se prosterne devant Toi», dans un état d'annulation de soi (bitoul) et d'intégration.

6 והנה בחיי בטול זה הוא באור א"ס ב"ה הנמשך ומתלבש בבחינת מלוכה להחיותם כי אליו ולא למדותיו כו'

Or, cette annulation de soi est dirigée vers la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est attirée et revêtue dans l'aspect de la souveraineté afin de leur donner la vie ; car [c'est] « à Lui, et non à Ses attributs », etc.

וזהו זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו פי' טובך הוא השפעה וחיות שנמשך מעולם ועד עולם

Et c'est là le sens de : « Ils proclameront le souvenir de Ton abondante bonté, et ils chanteront Ta justice. » « Ta bonté » désigne le flux et la force vitale qui sont attirés d'un monde à l'autre,

כמ"ש אמרו צדיק כי טוב שהטוב הוא בחינת צדיק שהוא המקשר ומשפיע מעולם ועד עולם כמו שכתוב כי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד כו'

comme il est écrit : « Dites du juste qu'il est bon » : le « bon » est l'aspect du juste (tsadik), celui qui relie et dispense d'un monde à l'autre, comme il est écrit : « Car tout ce qui est dans les cieux et sur la terre », et le Targoum [le traduit par] « qui tient fermement », etc.

ורב טובך היינו כמה רבוא רכבות מדרגות עד אין קץ שהן בבחינת השתלשלות וירידת המדרגות מעולם ועד עולם עד שיאיר אור א"ס ב"ה בבחינת מלכותו להוות ולהחיות נבראים עד אין קץ.

Et « Ton abondante bonté » signifie de très nombreuses myriades de myriades de niveaux, sans fin, qui s'inscrivent dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et dans la descente des niveaux d'un monde à l'autre, jusqu'à ce que la Lumière infinie, béni soit-Il, brille dans l'aspect de Sa souveraineté, pour faire exister et donner la vie à des créatures sans fin.

7 והנה פי' זכר רב טובך היינו שרק בחיי זכר והארה מבחינת רב טובך יביעו ולכך ירננו

Or, le sens de «le souvenir de Ton abondante bonté» est qu'ils «font jaillir» seulement l'aspect d'un «souvenir» et un reflet de l'aspect de «Ton abondante bonté» ; c'est pourquoi «ils chantent»,

שמשותקים ונכספים להתכלל באור א"ס ב"ה שאומרים איה מקום כבודו כו' רק שאין להם השגה באור א"ס ב"ה עצמו אלא ע"י בחינת מלוכה ובחינת צדקתך.

car ils aspirent et languissent à être absorbés dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, comme ils disent : «Où est le lieu de Sa gloire? », etc. Toutefois, ils ne peuvent saisir la Lumière infinie, béni soit-Il, elle-même, si ce n'est par l'aspect de la royauté et l'aspect de «Ta justice».

8 וזהו רננה ברמשא רמשא היא מדת לילה היא בחינת מלכותו ית' מלכותך מלכות כל עולמים מלשון העלם כו' וע"ז רמזו בגמרא שצריך להזכיר מדת לילה ביום

Et telle est la signification de «chanter le soir». Le «soir» est l'attribut de la nuit, qui est l'aspect de Sa royauté, béni soit-Il: «Ta royauté est la royauté de tous les mondes (olamim)», terme apparenté à helem, «dissimulation», etc. C'est à cela que la Guemara fait allusion lorsqu'elle dit qu'il faut mentionner l'attribut de la nuit pendant le jour,

דהיינו כמו שמבואר בזהר לאכללא כו' שע"י שמשגיגים החשך וההעלם של א"ס ב"ה ישת חשך סתרו לכך הם משתוקקים ונכספים אליו ית' וכמ"ש נפשי אויתך בלילה פי' שאומר להקב"ה הרי נפשי אתה לכך אויתך.

c'est-à-dire, comme l'explique le Zohar, «inclure», etc.: parce qu'ils perçoivent l'obscurité et la dissimulation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il — «Il fit de l'obscurité Sa retraite» —, ils aspirent à Lui et Le désirent ardemment, béni soit-Il. Ainsi qu'il est écrit: «Mon âme, c'est Toi que je désire dans la nuit»; autrement dit, il dit au Saint béni soit-Il: «Voici, Tu es mon âme; c'est pourquoi je Te désire.»

מפני שהחיות הזה הוא מוסתר בבחינת לילה והעלם ולכך תגדל התשוקה והכוסף להיות אויתך וכנודע שלא שייך אהבה ותשוקה להתאות תאווה אלא במי שחסר לנפשו הדבר שמתאווה אליו.

Comme cette force vitale est cachée dans l'aspect de la nuit et de la dissimulation, l'aspiration et le désir ardent grandissent: on en vient à être dans l'état de «c'est Toi que je désire». Or, comme on le sait, l'amour et l'aspiration — «désirer le désir» — ne s'appliquent qu'à celui dont l'âme manque de ce qu'il désire.

9 וזהו ענין בואו לפניו ברננה ממטה למעלה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית לדבקה בו ית' ע"י רננה בבחינת רמשא ומדת לילה היא בחינה שמוסתר ומלוכש בה אור א"ס ב"ה בבחינת העלם והסתר.

Et tel est le sens de «Venez devant Lui avec des chants»: s'élever d'en bas vers le haut, sortir de l'enveloppe du corps et des vêtements de l'âme animale, afin de s'attacher à Lui, béni soit-Il, par le chant de l'aspect du «soir». L'attribut de la nuit est un niveau où la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est cachée et revêtue, dans un état de dissimulation et de retrait.

10 וזהו ענין בשכמל"ו ואהבת וגוי' דהיינו שלבבו יבין איך שברוך ונמשך שם הארה מאור א"ס ב"ה להיות כבוד מלכותו והארה ההיא היא לעולם ועד למטה עד אין קץ כו'

Et tel est le sens de «Béni soit le nom de la gloire de Sa royauté à jamais», «Et tu aimeras», etc. : c'est-à-dire que son cœur comprenne comment le «béni» — autrement dit, attiré vers le bas — est le «nom», un reflet de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, afin de devenir «la gloire de Sa royauté»; et ce reflet est «à jamais», vers le bas sans fin, etc.,

שע"י יבוא לאהבה את הוי"ה הוא אור א"ס ב"ה ממש להיות אלהיך ככל לבבך וכל נפשך וגוי' לאדבקא רוחא ברוחא.

afin que, par cela, il en vienne à aimer Havaya, qui est la Lumière infinie elle-même, béni soit-Il, pour qu'Il soit «ton Dieu», «de tout ton cœur et de toute ton âme», etc., «afin d'unir l'esprit à l'esprit».

אך כל זה הוא בבחינת מטה למעלה בואו לפניו שאזי הוא ברננה וכך צריך להיות תחילת עבודת האדם כברייתו של עולם בריש' חשוכא והדר נהורא מדת יום

Mais tout cela relève de la démarche de bas en haut, «Venez devant Lui», qui s'accomplit alors «dans le chant». C'est ainsi que doit commencer le service de l'homme, à l'image de la création du monde : «d'abord les ténèbres, puis la lumière». L'attribut du jour,

היינו המשכת אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה להתלבש בעולמוי אבי"ע בחינת עבדו את ה' בשמחה שזהו יתרון ומעלת הנשמות על המלאכים שהמלאכים אין להם רק בחינת רנה בלבד שהיא בחי' העלאה והתכללות מטה למעלה

c'est-à-dire l'attraction de la Lumière infinie, béni soit-Il, d'en haut vers le bas, afin qu'elle se revête dans les mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya: c'est l'aspect de «Servez Dieu dans la joie». Telle est la supériorité des âmes sur les anges: les anges ne connaissent que l'aspect du chant, qui est une élévation et une inclusion de bas en haut,

משא"כ נשמת ישראל יש להם עבודה נוספת בבחי' המשכה מלמעלה למטה מההעלם אל הגילוי שכל שמחה היא התגלות הפנימיות וכו'

tandis que les âmes d'Israël ont un service supplémentaire: attirer d'en haut vers le bas, du caché au révélé; car toute joie est la révélation de la dimension intérieure (pnimiyou), etc.,

כנודע שבח"י שמחה זו היא מהמשכת אור א"ס ב"ה בתומ"צ (שנתנו לישראל דוקא משא"כ המלאכים בקשו תורה תנה הודך על השמים ולא ניתן כו').

comme on le sait, cette joie vient de l'attraction de la Lumière infinie, béni soit-Il, dans la Torah et les mitsvot (qui ont été données spécifiquement à Israël; les anges, en revanche, demandèrent la Torah en disant: «Place Ta majesté sur les cieux», mais elle ne leur fut pas donnée, etc.).

וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום וגו' אנכי מי שאנכי כו' כי הגם שממטה למעלה כתיב בואו לפניו ברננה שא"א להיות בח"י העלאה והתכללות כ"א בבח"י צדקתך ובח"י רננה ברמשא

Et comme il est écrit: «Et ces paroles que Je (Anochi) te prescris aujourd'hui», etc.: «Moi, Celui que Je suis», etc. Car, bien que, dans la démarche de bas en haut, il soit écrit: «Venez devant Lui dans le chant», l'élévation et l'inclusion ne peuvent se produire qu'au niveau de «Ta justice» et de «le chant du soir»,

אבל מלמעלה למטה אור א"ס ב"ה מאליו וממילא נמשך גם מבח"י אנכי מי שאנכי כי לפניו ית' כחשיכה כאורה.

néanmoins, dans la démarche de haut en bas, la Lumière infinie, béni soit-Il, est attirée spontanément et naturellement, même depuis l'aspect de «Moi, Celui que Je suis»; car, devant Lui, béni soit-Il, «les ténèbres sont comme la lumière».

11 וכמ"ש המשפילי לראות בשמים ובארץ שמים וארץ רוחניות וגשמיות הכל שוה לפניו ית' השוה ומשוה קטן וגדול.

Comme il est écrit: «Celui qui s'abaisse pour regarder les cieux et la terre»: les cieux et la terre, la spiritualité et la matérialité, sont tous égaux devant Lui, béni soit-Il, «qui est égal et rend égaux le petit et le grand».

והמשכה זו היא ע"י תומ"צ הדברים האלה אשר אנכי וגו' רמ"ח מצות הם רמ"ח איברין דמלכא דהיינו כמשל האיברים שבהם מלובשת הנשמה ובהמשכת האברים נמשכת גם הנשמה המלובשת בהם.

Et cet influx est attiré par la Torah et les mitsvot: «ces paroles que Moi (Anochi)...». Les 248 mitsvot sont «les 248 membres du Roi»; c'est-à-dire, selon l'image des membres dans lesquels l'âme est revêtue: lorsque les membres sont attirés, l'âme qui y est revêtue l'est également.

ודרך כלל נחלקים לגי קוין חסד דרועי ימינא היא בחי צדקה כו' ותורה היא קו הממוצע (וכנודע שהתורה היא בחינת אברים הפנימיים ושאר מצות הם אברי החיצונים כו').

En règle générale, ils se répartissent en trois lignes : « 'Hessed est le bras droit », qui correspond à l'aspect de la tsedaka, etc. ; et la Torah est la ligne médiane. (Comme on le sait, la Torah correspond aux membres intérieurs, tandis que les autres mitsvot sont les membres extérieurs, etc.)

וזהו עבדו את ה' הוא א"ס ב"ה הנמשך אורו מלמעלה למטה בתורה ועבודה כו' בשמחה היא שמחה של מצוה ואמרו רז"ל וכן לדבר הלכה והשמחה היא מבחי גילוי אוא"ס ב"ה ממש על נפשם כו'.

Et c'est là le sens de « Servez D.ieu » : l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, dont la lumière est attirée d'en haut vers le bas par la Torah et le service [divin], etc. « Avec joie » : il s'agit de la joie d'une mitsva ; et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « et de même pour une question de halakha ». Cette joie provient de la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même sur leur âme, etc.

והיינו ע"י כי באו לפניו ברננה תחלה כנ"ל והכתוב מדבר מלמעלה למטה עבדו את ה' בשמחה והיא תבוא למדרגה זו כשתבאו לפניו ברננה:

Cela se produit en venant d'abord « devant Lui avec des chants », comme expliqué plus haut. Le verset parle d'en haut vers le bas : « Servez D.ieu avec joie ». Comment parviendrez-vous à ce degré ? Lorsque vous « viendrez devant Lui avec des chants ».

12 ובזה יובן מ"ש רני ושמחי בת ציון כי כנ"ל בגלות נק' בת ציון. וביאור ענין ציון יובן בהקדי להבין מ"ש ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה.

Ainsi se comprend ce qui est écrit : « Chante et réjouis-toi, fille de Tsion », car la Communauté d'Israël en exil est appelée « fille de Tsion ». Pour expliquer la notion de « Tsion », il faut d'abord comprendre ce qui est écrit : « D.ieu régnera à jamais, ton D.ieu, ô Tsion, de génération en génération ; louez D.ieu. »

וביאור הענין כי להיות ימלוך ה' לעולם בחינת מקום לדור ודור בחינת זמן היינו ע"י בחינת ציון.

L'explication est que [pour que] « D.ieu règne à jamais » — ce qui désigne l'aspect de l'espace — et « de génération en génération » — ce qui désigne l'aspect du temps —, cela se réalise par l'aspect de Tsion.

כי הנה כתיב בצלמנו כדמותנו הן רמ"ח פקודין רמ"ח אברין דמלכא והיינו רוחניות המצות ורוחניות התורה כמן שהן למעלה באור א"ס ב"ה שהן הן בצלמנו ממש.

Car il est écrit : «À notre image, selon notre ressemblance» : ce sont «les 248 commandements, les 248 membres du Roi». Autrement dit, la spiritualité des mitsvot et celle de la Torah, telles qu'elles sont en haut, dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, sont véritablement «à notre image».

אך גשמיות המצות כמו שנתלבשו בענינים גשמיים ציצית של צמר ותפלין על הקלף הם רק בחינת ציון מלשון סימן

Mais les mitsvot dans leur matérialité, telles qu'elles sont revêtues d'éléments matériels — des tsitsit en laine et des téfilines sur du parchemin —, ne sont que l'aspect de «Tsion», au sens de signe (tsiyoun),

כמו ציון המצוינת דהיינו שהמצות הגשמיות הם רומזים להרוחניות שבהם ועל ידם נמשך רוחניות אור א"ס ב"ה

comme dans l'expression «Tsion, l'illustre (hametsouyenet)» ; c'est-à-dire que les mitsvot matérielles font allusion à la spiritualité qui réside en elles, et que, par leur intermédiaire, la spiritualité de la Lumière infinie, béni soit-Il, est attirée vers le bas,

כמו טלית וציצית של צמר בבחינת עטה אור כשלמה לבושיה כתלג חיור ושער רישיה כעמר נקא כי ציצית הן בחינת שערות כו'.

comme un talit et des tsitsit en laine, selon l'aspect de «Il se drape de lumière comme d'un manteau», «Son vêtement est comme la neige blanche, et les cheveux de Sa tête comme une laine pure» ; car les tsitsit sont de l'aspect des cheveux, etc.

13 וע"ד זה כל המצות וכן התורה ע"י עסק התורה בגשמיות שנתלבשה בענינים גשמיים נמשך אור תורה העליונה הרוחנית שמדברת בענינים רוחניים.

Il en va de même de toutes les mitsvot, ainsi que de la Torah : par l'étude de la Torah sous sa forme physique, telle qu'elle est revêtue de sujets matériels, la lumière de la Torah supérieure et spirituelle, qui traite de réalités spirituelles, est attirée vers le bas.

והרי התורה והמצות גשמיות הם סימנים וציונים להרוחניות. ובהן ועל ידן נמשך אור התורה והמצות מרוחניות לגשמיות והן הן בחי' מקור להיות בחי' מקום וזמן.

Ainsi, la Torah et les mitsvot sous leur forme physique sont des signes et des repères (tsiyounim) du spirituel. En elles et par elles, la lumière de la Torah et des mitsvot est attirée du spirituel vers le matériel ; et elles-mêmes constituent la source de l'existence de l'espace et du temps.

14 וע"ד זה תקנו רז"ל ברכות המצות לפני כל מצוה ברוך אתה וכו' כי ברוך מלשון המברך הגפן שכופף ראש הזמורה לארץ ומשם צומח גפן אחר והיינו בחי' השפעה והברכה מעולם ועד עולם

Dans cette même perspective, nos Sages, de mémoire bénie, ont institué les bénédictions sur les mitsvot, à réciter avant chaque mitsva: «Béni sois-Tu», etc. Car baroukh (béni) vient du terme «celui qui marcotte (hamavrikh) la vigne»: il courbe vers la terre l'extrémité d'un sarment, et une autre vigne pousse de là. Il s'agit ainsi de l'aspect de l'influx et de la bénédiction (berakha) d'un monde à l'autre.

לכן כתיב גבי יוסף ויקראו לפניו אברך לפי שהיה צדיק המקשר ומשפיע ומברך מעולם ועד עולם.

C'est pourquoi il est écrit au sujet de Yossef: «Et l'on cria devant lui: Avrekh», car il était un tsadik qui relie et transmet l'influx, et qui fait le lien (mavria'h) d'un monde à l'autre.

15 וענין ברכה זו הוא להיות המשכה והברכה מעולם ועד עולם כדי להיות גילוי מלך העולם להיות בחינת עולם כבחינת מלך

Le sens de cette bénédiction est qu'il y ait un influx et une bénédiction d'un monde à l'autre, afin que soit révélée la qualité de « Roi du monde (olam) », et que la qualité de « monde » soit dans la qualité de « Roi »,

דהיינו שיהא גילוי מלכותו ית' נראה לעין כל העולם שלא יהא העולם בבחינת העלם והסתר על בחינת מלכה.

c'est-à-dire que la révélation de Sa royauté, béni soit-Il, soit visible aux yeux du monde entier, afin que le monde ne soit pas dans un état où il voile et dissimule la qualité de royauté.

וכדי להיות גילוי זה אומרים ברוך שיהא ברוך ונמשך בחינת הוי"ה בבחינת אלקינו ומשם יצמח גילוי בחינת מלוכה כמו ענין הברכת הגפן הנ"ל.

Et pour que cette révélation advienne, nous disons « Béni », afin que la qualité de Havaya soit « bénie », c'est-à-dire qu'elle soit attirée dans la qualité de « notre D.ieu » (Elokénou) ; et de là croîtra la révélation de la qualité de royauté, comme dans le processus de marcottage de la vigne mentionné plus haut.

16 והנה כשיש אתערותא דלתתא אזי נקי' כנסת ישראל בבחי' ציון וסימן לאור הרוחני הנשפע ונמשך בה.

Or, lorsqu'il y a un éveil d'en bas, la Communauté d'Israël est alors appelée selon l'aspect de «Sion», signe de la lumière spirituelle qui se répand et est attirée en elle.

אבל בגלות נקרא' בת ציון שהיא רק בחינת מקבל מבחי' ציון וכנודע בזוהר מענין איש מזריע תחילה יולדת נקבה

Mais en exil, elle est appelée «fille de Sion», car elle n'est que dans l'aspect d'une réceptrice de l'aspect de Sion. Comme on le sait d'après le Zohar, à propos de [l'enseignement]: «Si l'homme émet sa semence en premier, elle enfante une fille»,

דהיינו כשאין אתערותא דלתתא שאזי היא בחינת בת משא"כ ולציון יאמר איש ואיש וגו' אשה מזרעת תחלה יולדת זכר בחי' חסדים

c'est-à-dire lorsqu'il n'y a pas d'éveil d'en bas, elle est alors dans l'aspect de «fille». Il n'en va pas ainsi [pour] «Et de Sion il sera dit: "Un homme et un homme"», etc.: «Si la femme émet sa semence en premier, elle enfante un mâle», l'aspect des 'Hassadim (bontés),

דהיינו בהקדים בחינת רינה ושמחה כנ"ל להיות בואו לפניו ברננה בבחי' רננה ברמשא ממטה למעלה.

c'est-à-dire en faisant d'abord place à l'aspect du chant et de la joie, comme [expliqué] plus haut, afin d'être dans l'état de «Venez devant Lui avec des chants», selon l'aspect du «chant du soir», de bas en haut.

17 וע"ד זה תקנו פסוקי דזמרה להקדים שבחו של מקום כדי שיתפעל הלב. וכן יוצר אור וענין קדושת המלאכים איך

Dans cette même logique, [les Sages] instituèrent les Pessouké déZimra (Versets de louange), afin de faire précéder toute chose par la louange du Maître du monde, pour que le cœur soit éveillé. Il en va de même pour [la bénédiction] Yotser Or et pour la question de la Kedoucha des anges,

כי והאופנים ברעש גדול כו' הכל הוא בבחי' ממטה למעלה בבחינת רינה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית כו'

car « les Ofanim, dans un grand tumulte », etc. : tout cela relève d'un mouvement de bas en haut, sous la forme du chant, afin de sortir de l'enveloppe du corps et des vêtements de l'âme animale, etc.

ואח"כ היא עבודת השמחה בגילוי אוא"ס ב"ה ממש על נפשו בק"ש וכו' משא"כ כשלא תוקדם בחי' הרינה

Puis vient le service de la joie, par le dévoilement même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans son âme, lors de la récitation du Chema, etc. Mais lorsque l'aspect du chant ne vient pas d'abord,

אזי לא תשכון גלוי השמחה רק היא בחינת נקבה ומקבל מאתערוותא דלעילא שהרי מ"מ מאתערוותא דלעילא יורד ונמשך אוא"ס ב"ה בכל מצוה שעשה

alors le dévoilement de la joie ne réside pas [en elle] ; il n'est qu'au niveau du féminin, qui reçoit d'un éveil d'en haut. Car, en tout état de cause, c'est à partir d'un éveil d'en haut que la Lumière infinie, béni soit-Il, descend et se répand dans chaque mitsva qu'il accomplit,

וכדכתיב למעני למעני אעשה אלא שאינו כ"א בבחי' חיצוניות משא"כ בואו לפניו להיות נכלל בבחי' פנימיות אינו אלא ברננה.

comme il est écrit : « C'est pour Moi, pour Moi que J'agirai. » Toutefois, cela ne relève que de la dimension extérieure ('hitsoniyout) ; tandis que « Venez devant Lui », pour être intégré à la dimension intérieure (pnimiyout), n'est possible que « dans le chant ».

18 וזהו שבא הנביא לנחם את בני ישראל אפי' בזמן הגלות שנק' בת ציון ולא ציון שאעפ"כ רני ושמחי והיינו מפני כי הנני בא כו' כי

C'est pourquoi le prophète vint reconforter les enfants d'Israël, même au temps de l'exil, où ils sont appelés « fille de Sion » et non « Sion » : malgré cela, « chante et réjouis-toi ». Cela s'explique par « car voici, Je viens », etc.

הנה יש אתערותא דלעילא שהיא לעילא לעילא מקום שאין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל הוא בחי' סובב כל עלמין ומשם יומשך גילוי שפע ואוא"ס ב"ה גם בבחינת בת

Car voici, il existe un éveil d'en haut qui est extrêmement élevé (le'éila le'éila), un lieu qu'un éveil d'en bas n'atteint absolument pas : c'est l'aspect de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). De là seront attirés vers le bas un dévoilement du flux et de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, jusque dans l'aspect de « fille ».

וזה יהיה לעתיד לבא שנא' הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ונחה עליו רוח ה' וגוי' והריחו וגוי'.

Cela se produira au Temps à venir, comme il est dit : «Voici, Mon serviteur prospérera; il sera élevé, exalté et très haut»; «l'esprit de D.ieu reposera sur lui», etc.; «il sentira (ve-haricho)», etc.

19 וזהו ולציון יאמר איש ואיש יולד בה פי' שיהא הכל בבחי' איש אפי' בחי' בת

Et voici [le sens de] «Et de Sion il sera dit: "Homme et homme est né en elle"»: cela signifie que tout sera du niveau de l'«homme», même l'aspect de la «fille».

והיינו מפני כי הוא יכוננה עליון שהמכון יהיה אור עליון מאד נעלה. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך. הנני אני בעצמי כביכול ואוא"ס ב"ה ממש.

Et cela, parce que «le Très-Haut (elyon) l'établira»: son fondement (makhon) sera une lumière suprême (elyon), très élevée. Et voici [le sens de] «Car voici, Je viens et Je résiderai au milieu de vous»: «Voici, Moi», Moi-même, pour ainsi dire, la Lumière infinie elle-même, béni soit-Il.

20 וזהו ענין נר חנוכה שתקנו על פתח הבית מבחוץ והוא כענין פתחו לי שערי צדק

Et tel est le sens de la lampe de Hanouka, que les Sages ont instituée à l'entrée de la maison, à l'extérieur. Cela correspond à «Ouvrez-moi les portes de la justice»,

פי' שערי צדק הם בחי' מבוא להיות בחי' צדקתך ירננו שע"ד זה תקנו פסוקי דזמרה

c'est-à-dire que les «portes de la justice» sont l'aspect d'un passage permettant d'accéder à l'aspect de «et ils chanteront Ta justice»; c'est dans cette optique que les Sages ont institué les Pessouké déZimra.

אך מי שהוא מבחוץ לפתח שאין לו בחי' רננה והתפעלות הלב לא מפני זה יאבד ח"ו גלוי אוא"ס ב"ה על נפשו

Mais celui qui se trouve à l'extérieur de l'entrée, qui ne possède pas l'aspect du chant ni l'éveil du cœur, ne perdra pas pour autant, à D.ieu ne plaise, la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, sur son âme.

אלא תקנו להדליק אור ושמן על הפתח מבחוץ שגם מבחוץ לפתח יומשך אוא"ס ב"ה בכל מצוה שעושה ותורה שלומד.

Au contraire, les Sages ont institué d'allumer une lumière et de l'huile à l'entrée, à l'extérieur, afin que la Lumière infinie, béni soit-Il, se répande même à l'extérieur de l'entrée, dans chaque mitsva que l'on accomplit et dans toute la Torah que l'on étudie.

ולא עוד אלא שתקנת חכמים היתה להדליק על הפתח הסמוך לרשות הרבי' מבחוץ דהיינו ברשות הרבים ממש מקום הקליפות לאהפכא חשוכא לנהורא כו' וזהו ונלוו גוים רבים אל ה':

Et plus encore : l'institution des Sages était d'allumer à l'entrée la plus proche du domaine public, à l'extérieur, c'est-à-dire dans le domaine public même, lieu des kelipot, afin de transformer l'obscurité en lumière, etc. Tel est le sens de : « Et de nombreuses nations se joindront à D.ieu. »

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/8/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak